

Coimisiún na Scrúduithe Stáit

SCRÚDÚ NA hARDTEISTIMÉIREACHTA 2012

EALAÍN

Ceardaíocht

Ardleibhéal

Tá 100 marc ag gabháil leis an bpáipéar seo, i.e. 25% de na marcanna iomlána ar an Ealaín.

Dé Luain, 30 Aibreán – Dé hAoine, 11 Bealtaine

Maidin, 9.30 - 12.00   Tráthnóna, 2.00 - 4.30

Ba chóir an páipéar seo a thabhairt do na hiarrthóirí **Dé Máirt, 17 Aibreán**

Treoracha

Tá cead agat do bhileog A2 d'obair ullmhúcháin (**bileog amháin**) a thabhairt isteach sa scrúdú mar chúnaimh duit i bpróiseas forbartha do dhearaidh. Ní mór do do mhúinteoir ealaíne nó don phríomhoide an bhileog seo a shíniú agus dáta a chur léi **sula dtosaíonn** an scrúdú, á dheimhniú gurb í do chuid oibre féin gan chúnaimh atá ann.

Níl cead agat **áiseanna amhairc** ar bith sa bhreis air seo (e.g. fótagraif, íomhánna rianaithe nó obair ealaíne réidh le húsáid) a thabhairt isteach sa scrúdú d'fhonn iad a chóipeáil.

Tá cead agat ábhair cheardaíochta agus uirlisí cuí a úsáid chun riachtanais an scrúdaithe a chomhlíonadh.

Ní cheadaítear ábhair mheatacha orgánacha a úsáid.

Scríobh do **scrúduimhir agus an leibhéal** ar gach bileog, agus ar an lipéad ceardaíochta atá curtha ar fáil.

Scríobh **uimhir na ceiste** atá roghnaithe agat, agus **an teideal**, ar gach bileog agus ar an lipéad ceardaíochta atá curtha ar fáil.

Céim 1: Bileog d'Obair Ullmhúcháin (TAIGHDE)

Ba chóir go mbeadh do bhileog A2 den obair ullmhúcháin déanta agat roimh an scrúdú agus ba chóir do **thaighde** a bheith ann. Is é ba chóir a bheith ann ná rogha de léirtheiscintí pearsanta agus de smaointe a ndearna tú taighde orthu agus a bhaineann leis an gceist atá roghnaithe agat. Is féidir nótaí a chur leis an obair. Bíodh do chuid oibre ar thaobh amháin den bhileog A2. Má roghnaíonn tú fótagraif nó íomhánna a gearradh amach as irisí a úsáid chomh maith le líníocht a dhéanamh le peann luaidhe, le peann, le péint nó colláis a chur le chéile etc., ní mór gach íomhá dá leithéid a **ghreamú go cothrom** ar do bhileog ullmhúcháin A2.

Céim 2: Bileog Réamhsceitsí (FORBAIRT)

(10 marc)

Cuireann tú do bhileog A2 de réamhsceitsí i gcrích le linn an scrúdaithe. Bileog **forbartha** atá anseo inar chóir na smaointe atá ar do bhileog d'obair ullmhúcháin a **fhorbairt** agus ba chóir go mbreithneofá gnéithe den dearadh 2T nó 3T mar a oireann don cheist a roghnaigh tú agus fianaise a bheith ann ar fhorbairt shuntasach bhreise ar na smaointe seo. Is féidir sceitsí a bhfuil nótaí leo a úsáid chun forbairt na smaointe a léiriú agus tagairt ar leith a dhéanamh do na dálaí físiúla, feidhmiúla agus ábhartha a bhaineann leis an gceist atá roghnaithe agat. Chomh maith leis na sceitsí de na smaointe a fhorbraíonn tú, ba chóir duit an dearadh deiridh atá molta agat a thaispeáint agus a dhéanamh ansin. **Ní mór duit oibriú go díreach ar do bhileog A2** agus úsáid a bhaint as sceitsí amháin, agus iad daite más mian leat. Caillfear marcanna más cóip dhíreach ón mbileog d'obair ullmhúcháin a dhéanann tú. Bíodh do chuid oibre ar fad ar thaobh amháin den bhileog A2

Céim 3: Ceardaíocht Chríochnaithe

(90 marc)

Déantar do phársa ceardaíochta le linn thréimhse an scrúdaithe.

Ag deireadh an scrúdaithe tabharfar clúdach trédhearcach ceardaíochta duit ina gcaithfidh tú na nithe seo a leanas a chur:

- do bhileog A2 d'Obair Ullmhúcháin
- do bhileog A2 de Réamhsceitsí
- aon ní nó nithe eile (má shonraítear iad sa cheist atá freagartha agat)
- do phársa ceardaíochta críochnaithe, más pársa déthoiseach é.

Más ceardaíocht thríthoiseach atá déanta agat, ba chóir í a chur anuas ar do chlúdach ceardaíochta séalaithe agus an lipéad cuí greamaithe de.

Freagair ceann amháin díobh seo a leanas:

1. Leabharcheardaíochtaí

Dear agus déan comhad bosca **nó** vallait doiciméad **nó** fillteán chun gearrthóga ar cheann amháin de na topaicí seo a leanas a choinneáil:

- (a) An Chré-umhaois in Éirinn
- (b) haute couture
- (c) Comórtas Náisiúnta Treabhdóireachta na hÉireann.

Ba chóir go bhfeidhmeodh do phíosa críochnaithe ceardaíochta agus ba chóir go mbeadh meicníocht dúnta air. Ba chóir go gcuirfeadh a chruth an topaic in iúl. Uasmhéid: 40 cm ar an toise is mó.

Ábhair: meascán páipéar, cárta, ábhair cheangail, naisc, péinteanna, dúigh, ábhair cholláise, greamachán agus uirlisí cuí.

2. Peannaireacht

Dear agus déan píosa peannaireachta bunaithe ar **5 líne ar laghad de Théacs (a) nó 10 líne ar a laghad de Théacs (b)**. Tá cead agat cur chuige traidisiúnta agus/nó nua-aimseartha peannaireachta a úsáid i do chuid oibre. Tá cead agat colláis, meáin mheasctha nó teicníocht chuí ar bith eile a úsáid mar chuid den saothar.

Téacs (a)	Téacs (b)	
<p>Shiúlainn ar an móinteach, lúcháir gan chúram orm, barr an fhraoigh ag cuimilt le mo ghúna bán, thar na maolchnoic mhóinteacha gan fiú na mbróg, nó nuair a bhíodh iomairí oighir ar na locha ciúine; nó ar na móinteach arda sa tóir ar na tréada caorach chomh héadrom leis an naoscach thar an moinéar, gach mullóg agus linn agus log réchnocach ag meabhrú dom laethanta m'óige.</p> <p>Mheabhraigh dom gach rud a rinne mé ann, nach rachaidh i léig go dtí críoch mo scéil, ag triall sa gheimhreadh ag úcaireacht is ar bhainis, gan de sholas agam ach fód móna i mo lámh.</p> <p>Sliocht as <i>'When I was young'</i> le Mary Mac Pherson</p>	<p>Do thriail sé an ní dodhéanta formhór gach Domhnach ar an bpáirc, is uaireanta rith leis.</p> <p>Ar leathghlúin dó teanntaithe i gcúinne nuair las a shúil - réamhchríostaí, leictreonach - 's gur dhiúraic an liathróid uaidh thar trasnán, chrith an t-aer le hiontas.</p> <p>Nuair thug gan coinne aon ráig ghlan fiáin trí bhulc na bhfear 's gur phléasc an sliotar faoi smidiríní solais sa líontán, do liúigh an laoch san uile dhuine.</p>	<p>Aon neomat buile amháin in earr a ré is é Cúchulainn bhí 'na ionad ar an bpáirc - d'at a chabhail i radharc na sluaite, do bholgaigh súil 's do rinc ar mire ...</p> <p>Sliocht as <i>'Christy Ring'</i> le Seán Ó Tuama</p>

Ábhair: dromchla oiriúnach don obair pheannaireachta – **uasmhéid na bileoige: A2**; meascán ábhar do cholláis: dúigh, péinteanna, pinn litreoireachta, scuaba, marcóirí peannaireachta, rialóir, crosbhacart, etc. Más mian leat oibriú ar bhileog seachas an ceann a thugtar duit, **ní mór don fheitheoir an bhileog seo a shíniú sula dtosaíonn an scrúdú**, á dheimhniú go bhfuil sí folamh.

3. Póstaer

Dear agus déan póstaer **nó** cárta taispeána do cheann amháin de na topaicí seo a leanas:

- (a) Comhdháil Dhomhanda na hEolaíochta
- (b) Taispeántas Cluichí Ríomhaireachta
- (c) Mórthaispeántas Domhanda Turasóireachta.

Ní mór teideal na topaice a roghnaigh tú a bheith breactha ar do shaothar críochnaithe. Is fearr litreoireacht phearsanaithe lámhdhéanta a úsáid agus ba chóir go gcuirfeadh an litreoireacht an topaic in iúl. Tá cead agat stionsal aibítire atá gearrtha agat a úsáid ach **ní mór duit an leagan amach agus spásáil na litreoireachta a chur i gcrích le linn an scrúdaithe**. Is fút féin atá cruth agus cineál an chárta fógraíochta a roghnú, ach níor chóir go mbeadh sé níos mó ná A2 ar an toise is mó. Más mian leat oibriú ar bhileog seachas an ceann atá curtha ar fáil, **ní mór don fheitheoir an bhileog seo a shíniú sula dtosaíonn an scrúdú** á dheimhniú go bhfuil sí folamh.

Ábhair: Páipéir cholláise, cárta, ábhair uigeacha, greamachán, dúigh, péinteanna, scuaba; meán ar bith eile a thriomaíonn go tapa, etc.

Stionsail ar bith a úsáidtear, ní mór iad a chur isteach leis an gcuid eile den obair.

4. Fíodóireacht

Dear agus figh taipéis bhalla **nó** taipéis **nó** painéal do mhála gualainne ag baint úsáide as ceann amháin de na téamaí seo a leanas mar an fhoinsé do do dhearadh:

- (a) greim milis blasta
- (b) athruithe an fhómhair
- (c) soilse geala, cathair mhór.

Úsáid éagsúlacht ábhar agus teicníochtaí san inneach. Úsáid dath, cruth, uigeachtaí agus patrún chun barr feabhais a chur ar do shaothar. Is ceadmhach meáin mheasctha a úsáid.

Ábhair: Dlúth a ullmhaíodh roimh ré ar sheol nó ar fhráma, éagsúlacht snátha, olla agus ábhar solúbtha atá oiriúnach don fhíodóireacht.

5. Líonóilphriontáil / Blocphriontáil

Dear agus déan prionta bunaithe ar cheann amháin de na téamaí seo a leanas:

- (a) síos an tsráid
- (b) ag féachaint amach
- (c) ag fás.

Ba chóir toisí 15 cm × 20 cm ar a laghad a bheith ag do phrionta críochnaithe. Tá cead agat dearadh a dhéanamh do phrionta aondathach **nó** do phrionta a mbeidh dhá dhath ar a laghad ann.

Ba chóir saghsanna éagsúla gearrthacha a úsáid i do shaothar agus tuiscint chuimsitheach ar airíonna na líonóilphriontála / blocphriontála a léiriú.

Ábhair: Píosa/í líonóile nó blo(i)c adhmaid (ag brath ar cé acu modh laghdaitheach nó bloc ar leith do gach dath a bheidh á úsáid agat) nach lú ná 20 cm × 15 cm; páipéar rianaithe, páipéar priontála, dúigh phriontála intuaslagtha in uisce a thriomaíonn go tapa; uirlisí gearrtha agus priontála, etc.

N.B. *Mura mbíonn do phriontaí tirim go hiomlán ag deireadh an scrúdaithe, clúdaigh go cúramach le plaisteach trédhearcach iad sula gcuireann tú isteach i do chlúdach ceardaíochta iad. Ba chóir duit do bhlo(i)c líonóile/adhmaid (agus plaisteach mórthimpeall air/orthu) agus do chuid rianuithe a chur isteach, freisin.*

6. Puipéadracht

Déan puipéad lámhainne **nó** puipéad maide **nó** puipéad téide bunaithe ar cheann amháin díobh seo a leanas:

- (a) marcach
- (b) ‘caoirigh gléasta mar uain’
- (c) feithid.

Ba chóir go mbeadh do phuipéad oiriúnach do léirithe iomadúla. Níor chóir go mbeadh corp do phuipéid chríochnaithe níos mó ná 100 cm ar an toise is mó. **Ní mór na héadaí agus na hoiriúintí a dhéanamh le linn an scrúdaithe. Ní mór na baill choirp a chur le chéile, a phéinteáil agus a mhaisiú le linn an scrúdaithe.**

Ábhair: fabraic, snáth, ábhair uigeacha éagsúla, péinteanna, baill choirp déanta as cùr-rubar, *papier maché* nó as ábhair chuí eile.

7. Scáthlánphriontáil

Dear agus déan prionta bunaithe ar cheann amháin de na téamaí seo a leanas:

- (a) uirlisí
- (b) rás
- (c) seoda an áiléir.

Úsáid trí dhath phriontáilte ar a laghad. Ní mór forphriontáil a bheith san áireamh i do dhearadh. Tá cead agat priontáil ar chúlra de do rogha féin atá oiriúnach do do dhearadh. Níor chóir go mbeadh do phrionta críochnaithe níos mó ná 100 cm x 100 cm ar an toise is mó.

Ábhair: fabraic, scáthlám, ábhar stionsail, dúigh phriontála, cuimleoirí, téip chumhdaigh, etc.

8. Teicstílí Lámhphriontáilte

Dear agus priontáil athphatrún leath-thite ar pháosa d’ábhar oiriúnach bunaithe ar cheann amháin de na téamaí seo a leanas:

- (a) fearas iascaireachta
- (b) bosca fuála
- (c) lón.

Úsáid trí dhath phriontáilte ar a laghad. Ba chóir forphriontáil a bheith san áireamh i do dhearadh. Níor chóir do phrionta críochnaithe a bheith níos mó ná 100 cm x 100 cm ar an toise is mó. Ba chóir duit cúram a dhéanamh de na féidearthachtaí dearaidh a bhaineann le gluaiseacht, sreabhadh agus nascacht.

Ábhair: fabraic oiriúnach, ábhar stionsail, bloic, ruaimanna, dúigh, etc.

9. Baitíc

Dear agus déan baitíc ar fhabraic oiriúnach de do rogha bunaithe ar cheann amháin de na téamaí seo a leanas:

- (a) siúlóid san fhoraois
- (b) ag imeacht (ag fágáil)
- (c) sa chistin.

Ní mór do bhaitíc a thumadh go hiomlán dhá uair ar a laghad le linn an phróisis. Níor chóir lámhphéinteáil a úsáid ach amháin ar réimsí beaga mionsonraí. Níor chóir go mbeadh níos mó ná 100 cm ar an toise is mó i do phrionta críochnaithe.

Ábhair: fabraic oiriúnach do bhaitíc, céir, ruaimeanna, *tjanting*, scuaba, iarann, etc.

10. Criadóireacht

Dear agus déan ceann amháin díobh seo a leanas:

- (a) soitheach agus hanla air bunaithe ar phictiúr osréalaíoch
- (b) painéal rilífe bunaithe ar shráid-dreach ghnóthach
- (c) dealbhóireacht cheirmeach bunaithe ar lámhscríbhinní na hÉireann.

Ní mór do shaothar a bhácáil agus a mhaisiú le hábhair oiriúnacha ar nós sleamhnán, glónraí agus ocsaídí. Ceadaítear am chun do shaothar a bhácáil agus a ghlónrú.

Uasmhéid: 40 cm ar an toise is mó.

Ábhair: Cré a réamhullmhaíodh go cuí do do rogha teicníocht (roth- nó lámhdhéanamh), trealamh cuí criadóireachta agus ábhair chuí, ina measc sleamhnáin, glónraí, ocsaídí, etc.

11. Bróidnéireacht

Dear agus bróidnigh dealbh bhog **nó** taipéis bhalla mhaisiúil **nó** píosa d'ealaín inchaite bunaithe ar cheann amháin de na téamaí seo a leanas:

- (a) lámha
- (b) plódú tráchta
- (c) talamh na foraoise.

Úsáid trí ghreim éagsúla ar a laghad (greim láimhe agus/nó greim meaisín) agus teicníochtaí éagsúla, mar shampla, feiltiú, stuáil, obair phaistí, *appliqué*, etc. Uasmhéid: 50cm ar an toise is mó.

Ábhair: ábhair éagsúla, ina measc nithe aimsithe, fabraicí, snáitheanna bróidnéireachta, cnaipí, coirníní, ribíní, seacainí, sreang, *papier maché*, etc.

12. Snoíodóireacht Adhmaid / Snoíodóireacht

Dear agus snoigh ceann amháin díobh seo a leanas:

- (a) comhartha siopa do cheardlann siúinéara
- (b) saothar saorsheasaimh dar teideal ‘ríocht na reiptílí’
- (c) trinsiúr bunaithe ar ghabháil éisc.

Tá an litreoireacht roghnach. Uasmhéid: 40 cm ar an toise is mó.

Ábhair: adhmaid, plástar nó ábhar oiriúnach ar bith eile, trealamh snoíodóireachta agus bailchríocha cuí.

13. Miotalóireacht / Tógáil

Dear agus déan ceann amháin díobh seo a leanas:

- (a) plaic nó saothar saorsheasaimh do chuimhneachán cogaidh
- (b) píosa de dhealbhóireacht saorsheasaimh mhiotail dar teideal ‘Inneall’
- (c) plaic bunaithe ar ‘táirgí dúchais’.

Uasmhéid: 40 cm ar an toise is mó.

Ábhair: Ábhair chruanta; miotail do theicníochtaí tógála; trealamh chun do dheardh a chur i gcrích.

14. Múnlóireacht

Dear agus múnlaigh píosa dealbhóireachta lánchumtha **nó** i bhfoirm rilífe do cheann amháin díobh seo a leanas:

- (a) mionsamhail de réir scála de píosa de dhealbhóireacht saorsheasaimh atá le lonnú ar an mbealach isteach chuig páirc clár scátála
- (b) píosa de dhealbhóireacht saorsheasaimh dar teideal ‘An Soirbhíoch’ (Duine Dóchasach)
- (c) painéal balla maisiúil bunaithe ar ‘á shéideadh sa ghaoth’.

Ba chóir duit na féidearthachtaí dearaidh a bhaineann le solas ag lonradh ar dhromchlaí agus ar phlánaí a chur san áireamh.

Uasmhéid: 40 cm ar an toise is mó.

Ábhair: Is féidir na múnlaí a dhéanamh as cré, as cré a thriomaíonn go tapa, as marla nó as ábhair ar bith eile atá oiriúnach do theicníochtaí múnlóireachta. Níor chóir an saothar a bhácáil/ghlónnú.

Leathanach Bán